

[← უკან](#)[«წინა შედეგი»](#)

საკასაციო საჩივარი			
საქმის ნომერი	ას-445-2019	კატეგორია	შრომის სამართლებრივი დავა
თარიღი	29/09/2021	სახეობა	სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ
შედეგი	დატოვებულია უცვლელად	დავის საგანი	სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ

გადაწყვეტილება/განჩინება

საქმე № ას-445-2019

29 სექტემბერი, 2021 წელი
ქ. თბილისისამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:მირანდა ერემაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)
მოსამართლეები: ვლადიმერ კაკაბაძე,
ლევან მიქაბერიძე

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი განხილვის გარეშე

კასატორი – ი.ტ-ვა (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – შპს „ს.მ.ლ. და ს.კ-ა“ (შპს „მ-ი“, მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება – ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 28 იანვრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება

დავის საგანი - ზიანის ანაზღაურების დაკისრებისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა, განაცდურის ანაზღაურება

საკითხი, რომელზედაც მიღებულ უნდა იქნეს განჩინება - საკასაციო საჩივრის არსებითად შემოწმება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა:

1.1. 2016 წლის 12 სექტემბერს ი.ტ-ვამ (მოსარჩელე, შემდგომში (შემდეგში: მოსარჩელე, აპელანტი ან კასატორი) სარჩელი აღძრა შპს „მ-ის“ (შემდგომში მოპასუხე, მოწინააღმდეგე მხარე) მიმართ ზიანის ანაზღაურების დაკისრებისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნით.

1.2. მოსარჩელის განმარტებით, 2014 წლის 6 ივნისიდან შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე მოპასუხე კომპანიაში დასაქმებული იყო ა-ს სერვის-ცენტრის მენეჯერის

თანამდებობაზე. ძასზე დაკისრებულ მოვალეობებს ასრულებდა პირნათლად. საქმეის მაღალკვალიფიციურად შესრულების გამო მიღებული აქვს პრემია.

1.3. 2016 წლის 26 მარტს კომპანიის თანამშრომელმა ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დააზიანა სამსახურებრივი ავტომანქანა, რაზეც დაიწყო გამოძიება, თუმცა შემდგომში შეწყდა სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნების არარსებობის გამო.

შპს „მ-ის“ დირექტორის მიერ 2016 წლის 01 ივლისს მიღებული იქნა ბრძანება, რომლის 1-ლი პუნქტით დაეკისრა ავტოსაგზაო შემთხვევით გამოწვეული მატერიალური ზარალის ანაზღაურება, ხოლო ბრძანების მე-3 პუნქტის თანახმად კი გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. მოსარჩელის განმარტებით, დირექტორის ბრძანება უკანონო და დაუსაბუთებელია, რადგან ავტომანქანა, რომელიც დაზიანდა რ.ტ-ვას მართვისას, მასზე გაპროექტებული არ ყოფილა და ამ სატრანსპორტო საშუალებით სამსახურებრივი საქმიანობიდან გამომდინარე სარგებლობდა როგორც თავად, ასევე კომპანიის სხვა თანამშრომლები. ავტოსაგზაო შემთხვევის დღეს, რ.ტ-ვას სწორედ ამ მიზნით გადაეცა ავტომანქანა. შესაბამისად, ავტომანქანის დაზიანებით გამოწვეული მატერიალური პასუხისმგებლობა მას არ უნდა დაეკისროს. ამდენად, მისთვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრების ნაწილში ბრძანება (1-ლი პუნქტი) უკანონოა. ასევე უკანონოა ბრძანების მე-3 პუნქტი, რომლის მიხედვით იგი გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან, ვინაიდან მას შრომის კანონმდებლობა და შრომის შინაგანაწესი არ დაურღვევია.

2. მოპასუხის პოზიცია:

მოპასუხე შპს „მ-მა“ არ ცნო სარჩელი და მიუთითა შემდეგზე:

2.1. მოსარჩელე იყო კომპანიის მენეჯერი და შესაბამისად, მატერიალურად პასუხისმგებელი პირი, რის გამოც სადავო ბრძანებით ავტომანქანის დაზიანებით გამოწვეული მატერიალური ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება დაეკისრა კანონიერად. ი.ტ-ზე მთელი მისი მუშაობის პერიოდში მოპასუხე საწარმოში მის სახელზე იყო გაპროექტებული ავტომობილი მიცუბში ლ-200. საქმეში არსებული ბრძანებების თანახმად მასვე ეკისრებოდა მატერიალური პასუხისმგებლობა ამ ავტომობილზე. მასვე განსაზღვრული ჰქონდა ყოველთვიური ლიმიტი საწვავზე.

2.2. 2016 წლის 26 მარტს, არასამუშაო დღეს, მოსარჩელემ საწარმოს ავტომობილი უფლებამოსილების გადამეტებით სარგებლობაში და სამართავად გადასცა შპს „მ-ის“ შტატგარეშე ოპერატორ რ.ტ-ვას, რომელმაც მოახდინა ავტოავარია, რის შედეგადაც დაზიანდა ავტომობილი და ზარალი მიაღწა შპს „მ-ს“.

2.3. ავტოავარიის შესახებ მოსარჩელემ არაფერი აცნობა სადაზღვევო კომპანიას, სადაც ეს ავტომობილი იყო დაზღვეული. საწარმოსათვის ცნობილი გახდა, რომ რ.ტ-ვა ავტომობილს მართავდა ნასვამ მდგომარეობაში, რის გამოც სადაზღვევო კომპანიას მოეხსნა ვალდებულება ავტოსაგზაო შემთხვევის ანაზღაურებისათვის. ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაზიანებული ავტომობილის აღდგენისათვის კი საჭიროა 8060 ლარი.

2.4. არასწორია მოსარჩელის განმარტება, თითქოს რ.ტ-ვას ავტოავარია შეემთხვა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს, რადგან რ.ტ-ვა არის კომპანიის ტრაქტორისტი და მის სამსახურებრივ მოვალეობაში არ შედიოდა ი.ტ-ვაზე გაპროექტებული ავტომობილის არც მართვა და არც ამ ავტომობილით სარგებლობა.

2.5. ი.ტ-ვა დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლდა ა-ს სერვის-ცენტრში მივლინებული უფლებამოსილი ჯგუფისათვის დავალების შესრულებაში დაბრკოლების შექმნის, კომპანიის ხელმძღვანელი პირების სიტყვიერი განკარგულებების შეუსრულებლობისა და ა-ს სერვის-ცენტრში გამოვლენილი უხეში დარღვევების გამო.

2.6. კომპანიის აუდიტორმა და პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილებამ საწარმოში გამოავლინეს მთელი რიგი დარღვევები, კერძოდ, კომპანიის კუთვნილი ა-ს სერვის-ცენტრზე მიმდგრებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის უნებრთვოდ და უკანონოდ კერძო ფიზიკურ პირებზე სარგებლობაში გადაცემა. ასევე სერვისცენტრის

დაქვემდებარებაში მყოფი ბრიგადის მენეჯერების და ოპერატორების მიერ შესრულებული აღურიცხავი სამუშაოები, რის შედეგადაც როგორც ფინანსური, ისე მატერიალური ზარალი მიადგა კომპანიას.

მოპასუხის მოსაზრებით, არასწორია მოსარჩელის განმარტება იმის თაობაზე, რომ მასზე პრემია გაცემული იქნა დაკისრებული სამუშაოს სანიმუშოდ შესრულებისთვის, რადგან ამ სახის ფულადი ანაზღაურება გაცემულ იქნა საწარმოს ყველა თანამშრომელზე.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1 სენაკის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 27 ივლისის გადაწყვეტილებით, მოსარჩელე ი.ტ-ვას სარჩელი სამსახურიდან გათავისუფლებისა და მატერიალური პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ ბრძანების გაუქმების, სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა.

4. მხარის სააპელაციო საჩივარი:

ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ, მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

5. სააპელაციო სასამართლოს განჩინება და დასკვნები:

5.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 28 იანვრის განჩინებით, სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

5.2. სააპელაციო პალატა სრულად დაეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებს და დამატებით განმარტა:

5.2.1. შპს „მ-ის“ შინაგანაწესის თანახმად:

მუხლი 1.2 - შინაგანაწესის მოთხოვნათა შესრულება სავალდებულოა კომპანიაში დასაქმებული ნებისმიერი პირისათვის და მათი დარღვევა იწვევს შესაბამის პასუხისმგებლობას;

მუხლი 2.2 - დასაქმებული ვალდებულია: ე) არ დაუმვას ისეთი ქმედება, რომელიც შეაფერხებს დაწესებულების მუშაობას და შელახავს მის ინტერესებს თუ ავტორიტეტს; ვ) გამოიჩინოს თავზიანობა კოლეგების მიმართ.. ; მუხლი 8.2 - საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის დებულების შესაბამისად შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის საფუძვლებია: ზ) დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულებების უხეში დარღვევა; მუხლი 9.1 - დისციპლინური დარღვევისათვის კომპანიაში დასაქმებული პირის მიმართ, მის მიერ ჩადენილი დარღვევის სიმძიმის და ჩადენის გარემოებების გათვალისწინებით, შეიძლება გამოყენებული იქნას დისციპლინური პასუხისმგებლობის შემდეგი ზომები: ...ვ) სამუშაოდან დათხოვნა/შრომითი ხელშეკრულების მოშლა, კანონით დაგენილი წესით და შემთხვევაში; მუხლი 9.2 - დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების საფუძვლებია: ე) დაწესებულებისათვის შეგნებულად ან დაუდევრობით მატერიალური/ქონებრივი ზიანის მიყენება/განადგურება ან არსებითი ზიანის წარმოშობის საფრთხის შექმნა (ზიანი მიადგა დასაქმებულზე მიმაგრებულ ან/და მის დროებით სარგებლობაში გადაცემული მატერიალური ღირებულების მქონე ქონებას ან/და სახეზეა შესაბამისი ქონების დაზიანების ან/და განადგურების ფაქტი; ზ) შრომის დისციპლინის დარღვევა; მუხლი 12.2 - შინაგანაწესი წარმოადგენს სამუშაოზე მიღების ბრძანების განუყოფელ ნაწილს (ტომი 1-ლი, ს.ფ. 21-37).

5.2.2. 2016 წლის 1 ივნისს შპს „მ-ის“ და ი.ტ-ვას შორის დადებული შრომითი ხელშეკრულების თანახმად:

მუხლი 1.1 - დამსაქმებელი დასაქმებულს ნიშნავს შპს „მ-ში“ ა-ს სერვის-ცენტრის მენეჯერის თანამდებობაზე;

მუხლი 1.2 - დასაქმებულის შრომითი და თანამდებობრივი უფლება მოვალეობები

(შესასრულებელი სამუშაო) განსაზღვრულია კომპანიის შინაგანაწესში და გაწერილია დანართი №1-ში, რაც წარმოადგენს მის განუყოფელ ნაწილს;

მუხლი 1.3 – შპს „მ-ის“ შინაგანაწესი წარმოადგენს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილს;

მუხლი 2 – დასაქმებული ვალდებულია: 2.1. დაიცვას ხელშეკრულების პირობები და დამსაქმებულის უფლებამოსილი პირის მიერ გამოცემული დასაქმებულის მიერ შესასრულებელი სავალდებულო ნორმები; 2.2. უზრუნველყოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შესასრულებელი სამუშაოს კვალიფიციური და კეთილსინდისიერი შესრულება, აგრეთვე ხელშეკრულებით მასზე ნაკისრი უფლება-მოვალეობების შესრულებისას დაიცვას კომპანიის წესდება, შინაგანაწესი და შიდა ადმინისტრაციული აქტების მოთხოვნები; 2.4. უზრუნველყოს შრომითი და სამემსრულებლო დისციპლინის დაცვა შინაგანაწესის მოთხოვნათა შესაბამისად, აგრეთვე შეასრულოს თანამდებობით (დანართი № 1) გათვალისწინებული სამუშაო; მუხლი 2.5. არ დაუშვას ისეთი ქმედება, რომელიც შეაფერხებს დამსაქმებლის მუშაობას, შელახავს მის ავტორიტეტს, კომპანიას მიაყენებს მატერიალურ და მორალურ ზიანს; მუხლი 2.6. მზრუნველობით მოეპყრას დამსაქმებლის ქონებას და მიიღოს ყველა ზომა ზიანის თავიდან ასაცილებლად. მას სრული ინდივიდუალური მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება კომპანიის იმ ქონებაზე (ტექნიკაზე ან სხვა საშუალებებზე), რომელიც მასზეა გადაცემული სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების მიზნით; მუხლი 2.9. ინდივიდუალურად (პირადად) უზრუნველყოს დამსაქმებლისათვის იმ მატერიალური ზიანის ანაზღაურება, რომელიც მას მიადგა დასაქმებულის მოქმედებით ან მისთვის მიბარებული ქონების განადგურებით; მუხლი 4.1 - ხელშეკრულება შეიძლება შეწყდეს კანონით ან წინამდებარე ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში;

5.2.3. ამავე ხელშეკრულების დანართი № 1-ის თანახმად (შპს „მ-ის“ სერვის - ცენტრის მენეჯერის სამუშაო ადგილის აღწერილობა/თანამდებობრივი ინსტრუქცია):

1. სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით და დამხმარე საშუალებებით აგრარულ სფეროში დასაქმებულ სუბიექტებთან მომსახურების ხელშეკრულების გაფორმება;
2. ბრიგადის მენეჯერებისა და ტექნიკის ოპერატორების მიერ ტექნიკური უსაფრთხოების ზომების დაცვის ზედამხედველობა;
3. იკისროს უშუალო პასუხისმგებლობა ბრიგადის მენეჯერებთან ერთად კონტრაქტორი სუბიექტების მიერ მომსახურებისთვის დაწესებული საფასურის დროულად გადახდის ორგანიზებასა და დადგენილი წესით გადახდილი ან გადასახდელი საფასურის კომპანიის საბანკო ანგარიშზე აკუმულირებისათვის;
4. უზრუნველყოფს მენეჯერებისა და ტექნიკის ოპერატორების მიერ ტექნიკური უსაფრთხოების ზომების დაცვის ზედამხედველობას;
5. აგროსერვისული და საფინანსო-საბუღალტრო სამსახურისათვის მათ დაქვემდებარებაში მყოფი ბრიგადის მენეჯერების მიერ გაწეულ საქმიანობაზე პერიოდული საქმიანობის წარდგენა;
6. ახორციელებს კომპანიის სახელით კლიენტებისთვის გაწეულ მომსახურებაზე შესაბამისი დოკუმენტაციის გაფორმების და სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარების კონტროლს;
7. სხვადასხვა საწარმოებისა და ორგანიზაციების, იურიდიული და ფიზიკური პირების მოთხოვნილებების დადგენა შპს-ს პროფილით საქმიანობასთან დაკავშირებით, მათთან სამეურნეო კავშირების დამყარება და საქმეში ხელშეწყობა;
8. ბრიგადის მენეჯერების მუშაობაზე აგროსერვისული მომსახურების სამსახურთან ერთად კონტროლის განხორციელება და სამუშაოთა აღრიცხვა/ანალიზი, მათი სამოქმედო გეგმის ანალიზი;
9. სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის განახლების ხელშეწყობისათვის მექანიზაციისა და ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურთან ერთად წინადადებების მომზადება;
10. შეადგინოს საშუალო ვადიანი გეგმა შესაბამის ადმინისტრაციულ ტერიტორიულ ერთეულებში მომსახურების გაწევის ან სამუშაოების შესრულების შესახებ;
11. სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სტანდარტებისა და დადგენილი რეგლამენტის შესაბამისად მოვლასა და შენახვაზე ზედამხედველობის განხორციელება;
12. სხვა ვალდებულებების შესრულება, რაც დაკავშირებული იქნება დაქვემდებარებული სერვის-ცენტრის მართვასთან, რეგიონალური სერვის ცენტრების კოორდინატორის, აგროსერვისული სამსახურის უფროსის და კომპანიის დირექტორის მითითებების შესაბამისად (ტ. 1, ს.ფ. 43-45).

5.2.4. შპს „მ-ის“ ბალანსზე რიცხულ და სარგებლობაში არსებულ ავტომანქანებზე მატერიალური პასუხისმგებელი პირებისა და საწვავის ყოველთვიური ლიმიტის განსაზღვრის შესახებ შპს „მ-ის“ დირექტორის 2016 წლის 01 თებერვლის №12ა ბრძანებით დამტკიცდა შპს „მ-ის“ ბალანსზე რიცხულ და სარგებლობაში არსებულ ავტომანქანებზე მატერიალური პასუხისმგებელი პირები წინამდებარე ბრძანების დანართი № 1 ის შესაბამისად და საწვავის ლიმიტი დანართი №2-ის შესაბამისად. აღნიშნულის თანახმად კი დადგენილია, რომ 13 ერთეულ MITSUBISHI L 200 მოდელის ავტომანქანაზე მატერიალურ პასუხისმგებელ პირებად განისაზღვრენ უშუალოდ სერვის-ცენტრის მენეჯერები, მათ შორის ა-ს სერვის ცენტრზე გამოყოფილ ავტომანქანაზე მოცემული სერვის ცენტრის მენეჯერი - ი.ტ-ვა, რომლის სახელზეც გაიცემოდა საწვავიც (ტომი 1, ს.ფ. 122-143).

5.2.5. შპს „მ-ის“ დირექტორის 2016 წლის 02 ივნისის №52 ბრძანებით - შპს „მ-ის“ 2015 წლის 16 ნოემბრის №81 ბრძანების შესაბამისად, შექმნილი საინვენტარიზაციო კომისიის სხდომის ოქმის (24.12.2015წ.) თანახმად, ინვენტარიზაციის შედეგად სერვის-ცენტრში გამოვლენილი ნაკლოვანებების გამო, კომპანიის შინაგანაწესის მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ი.ტ-ვას გამოეცხადა შენიშვნა (ტ. 1, ს.ფ.106-107).

5.2.6. შპს „მ-ში“ მომუშავე თანამშრომლებს 2016 წელს წახალისების მიზნით მიეცათ პრემია შობის ბრწყინვალე და აღდგომის დღესასწაულებთან დაკავშირებით (ტ. 1, ს.ფ. 109-111).

5.3. სააპელაციო სასამართლო სრულად დაეთანხმა სარჩელთან მიმართებით პირველი ინსტანციის სასამართლოს მითითებულ სამართლებრივ შეფასებებს და დამატებით მიუთითა შემდეგი:

5.3.1. 2016 წლის 01 ივლისის ბრძანების 1-ლი პუნქტის თანახმად, მოსარჩელე შპს „მ-ის“ ა-ს სერვის-ცენტრის მენეჯერ ი.ტ-ვას დაეკისრა ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული ავტომობილის MITSUBISHI L200, სახ ..... აღდგენის ხარჯები, ხოლო მე-3 პუნქტის მიხედვით, ი.ტ-ვა გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ პუნქტისა და კომპანიის შინაგანაწესის მე-2 მუხლის „ე“ - „ვ“ ქვეპუნქტების, მე-9 მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ და „ზ“ ქვეპუნქტები, შრომის ხელშეკრულების მე-2 პუნქტის 2.5. და 2.6. ქვეპუნქტების საფუძველზე.

5.3.2. საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 44-ე მუხლის თანახმად, შრომითი ურთიერთობისას მხარის მიერ მეორე მხარისათვის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მხარეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძველებიდან.

5.3.3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ პირი სატრანსპორტო საშუალებას იყენებს მფლობელის ნებართვის გარეშე, იგი ვალდებულია, მფლობელის ნაცვლად აანაზღაუროს ზიანი. ამასთან, მფლობელი ვალდებულია აანაზღაუროს მიყენებული ზიანი, თუ სატრანსპორტო საშუალების გამოიყენება შესაძლებელი გახდა მისი ბრალის გამო. ამ ნაწილის პირველი წინადადება არ გამოიყენება, თუ მოსარჩელე მფლობელის მიერ დანიშნულია სატრანსპორტო საშუალების სამართავად ან, თუ ეს სატრანსპორტო საშუალება მას გადაცემული ქონდა მფლობელისაგან.

5.3.4. უზენაესი სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული ერთგვაროვანი პრაქტიკის თანახმად, სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლით გათვალისწინებულ გამონაკლისს საფუძველად უდევს ის გარემოება, რომ სატრანსპორტო საშუალება პოტენციური საფრთხის წყაროა და მისი მოხმარება განაპირობებს შედარებით მაღალი ხარისხით საზიანო შედეგების მიღების შესაძლებლობას, ვიდრე სხვა ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ავტოსატრანსპორტო საშუალების ამგვარი თვისების გამო იგი მომჩივნი საფრთხის

წყაროდაა მიჩნეული და, მიუხედავად იმისა, რომ მისი მოხმარება სამართლებრივად ნებადართულია, პასუხისმგებლობა მომეტებული საფრთხის წყაროდან მომდინარე ზიანისათვის, ჩვეულებრივ, სამოქალაქოსამართლებრივ პასუხისმგებლობასთან შედარებით უფრო მკაცრია - ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება მომეტებული საფრთხის წყაროს მფლობელს ბრალის მიუხედავად ეკისრება. აღნიშნული გამოწვეულია იმ მატერიალური ობიექტების ფლობითა და სარგებლობით (ექსპლუატაციით ან ნებისმიერი ფორმით მისი გამოყენებით), რომელსაც განსაკუთრებული ხარისხობრივი თვისება აქვთ და ადამიანის მხრიდან მასზე სრული კონტროლის დამყარება შეუძლებელია (იხ. სუსგ №ას-494-463-2010, 9 ნოემბერი, 2010 წელი).

5.3.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის მიზნებიდან გამომდინარე, სატრანსპორტო საშუალების მფლობელად მიიჩნევა პირი, ვინც იურიდიული საფუძვლით ახორციელებს ამ ნივთზე ფაქტობრივ ბატონობას. განსახილველ შემთხვევაში კი შპს „მ-ის“ დირექტორის 2016 წლის 01 თებერვლის № 12ა ბრძანების საფუძველზე, პალატას დადგენილად მიაჩნია, რომ საწარმოს ბალანსზე რიცხული და სარგებლობაში არსებული MITSUBISHI L 200 მოდელის ავტომანქანებზე მატერიალურ პასუხისმგებელ პირად ა-ს სერვის ცენტრში განისაზღვრა ამავე ცენტრის მენეჯერი - ი.ტ-ვა. აღსანიშნავია, რომ მის სახელზევე იწერებოდა საწვავიც.

5.3.6. მხარეთა შორის სადავო არაა ის გარემოება, რომ რ.ტ-ვამ შპს „მ-ის“ კუთვნილი სამსახურებრივი MITSUBISHI-L200 მარკის ავტომანქანის მართვისას დაარღვია საგზაო მოძრაობის წესები და მოახდინა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რამაც გამოიწვია ავტომანქანის დაზიანება. ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დასტურდება, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული ავტომანქანის აღდგენის ფასი, საბაზრო ფასების გათვალისწინებით, საორიენტაციოდ შეადგენს - 8060 ლარს.

5.3.7. საქმეში წარმოდგენილი უდავო სახის მტკიცებულებების - შრომითი ხელშეკრულების თანახმად, ი.ტ-ვა ვალდებულია: მზრუნველობით მოეპყრას დამსაქმებლის ქონებას და მიიღოს ყველა ზომა ზიანის თავიდან ასაცილებლად. მას სრული ინდივიდუალური მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება კომპანიის იმ ქონებაზე (ტექნიკაზე ან სხვა საშუალებებზე), რომელიც მასზეა გადაცემული სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების მიზნით (მუხლი 2.6); ინდივიდუალურად (პირადად) უზრუნველყოს დამსაქმებლისათვის იმ მატერიალური ზიანის ანაზღაურება, რომელიც მას მიადგა დასაქმებულის მოქმედებით ან მისთვის მიზარებული ქონების განადგურებით (მუხლის 2.9).

5.3.8. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ დამდგარ ზიანზე პასუხისმგებელი სუბიექტია სწორედ ი.ტ-ვა, რადგან მან საკუთარი გაუფრთხილებელი ქმედებით ვერ უზრუნველყო მის მფლობელობაში არსებული სატრანსპორტო საშუალების სათანადო დაცვა. აღსანიშნავია ის, რომ საქმეში წარმოდგენილი შრომითი ხელშეკრულებებიდან ირკვევა, რომ რ.ტ-ვა შპს „მ-ში“ დასაქმებული იყო ჯერ მეეზოვედ, ხოლო შემდგომში ბრიგადის ტექნიკის ოპერატორის თანამდებობაზე. ამდენად, მის ფუნქციებში არ შედიოდა მის მიერ დაზიანებული ავტომობილით სარგებლობა. შესაბამისად, ი.ტ-ვამ სამსახურის ავტომობილი სარგებლობაში გადასცა არაუფლებამოსილ პირს. ამასთან, პალატა მიუთითებს, რომ როდესაც მფლობელის ნების საფუძველზეა მოსარგებლისათვის გადაცემული სატრანსპორტო საშუალება, ასეთ შემთხვევაში, პასუხისმგებლობა მაინც ეკისრება სატრანსპორტო საშუალების მფლობელს, მიუხედავად იმისა, მის მიერ მიყენებულია თუ არა ზიანი.

5.3.9. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოება.

5.3.10. ამდენად, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ი.ტ-ვას სწორად დაეკისრა საწარმოსთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება, რის გამოც არ არსებობს გასაჩივრებული ბრძანების ამ ნაწილში ბათილად ჩნობის საფუძვლები.

5.3.11. საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ პუნქტის თანახმად დამსაქმებელს მინიჭებული აქვს უფლებამოსილება შრომითი ხელშეკრულების პირობების უხეში დარღვევის საფუძველზე შრომითი ხელშეკრულება შეუწყვიტოს დასაქმებულს. სახელდობრ, მითითებული ნორმის თანახმად შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველია დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან კოლექტიური ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულების უხეში დარღვევა. შესაბამისად, სამსახურიდან გათავისუფლების მართლზომიერების შეფასების მიზნით, დადგენილ უნდა იქნეს დასაქმებულის მიერ მასზე დაკისრებული ვალდებულებების უხეში დარღვევის ფაქტი. ამ მიმართებით, პალატა ყურადღებას ამახვილებს შრომის კოდექსის ჩანაწერზე მასზე, რომ დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველია არა ვალდებულების დარღვევა, არამედ ვალდებულების უხეში დარღვევა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, სამსახურიდან დათხოვნის მართლზომიერების მიზნით შეფასებულ უნდა იქნეს სამსახურებრივ მოვალეობათა შეუსრულებლობის ფაქტი, დარღვევის ხარისხი, დარღვევის სიხშირე, დასაქმებულის ბრალეულობა, ასევე ის სამართლებრივი შედეგები, რაც დარღვევას მოჰყვა.

5.3.12. ი.ტ-ვასთან გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულების თანახმად, საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის დებულების შესაბამისად შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის საფუძველია: ზ) დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულებების უხეში დარღვევა (მუხლის 8.2); ამავე ხელშეკრულების თანახმად, დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების საფუძველია: ე) დაწესებულებისათვის შეგნებულად ან დაუდევრობით მატერიალური/ქონებრივი ზიანის მიყენება/განადგურება ან არსებითი ზიანის წარმოშობის საფრთხის შექმნა (ზიანი მიაღვა დასაქმებულზე მიმდგრებულ ან/და მის დროებით სარგებლობაში გადაცემული მატერიალური ღირებულების მქონე ქონებას ან/და სახეზეა შესაბამისი ქონების დაზიანების ან/და განადგურების ფაქტი; ზ) შრომის დისციპლინის დარღვევა (მუხლის 9.2); ხოლო დისციპლინური დარღვევისათვის კომპანიაში დასაქმებული პირის მიმართ, მის მიერ ჩადენილი დარღვევის სიმძიმის და ჩადენის გარემოებების გათვალისწინებით, შეიძლება გამოყენებული იქნას დისციპლინური პასუხისმგებლობის შემდეგი ზომები: ... ვ) სამუშაოდან დათხოვნა/ შრომითი ხელშეკრულების მოშლა, კანონით დაგენილი წესით და შემთხვევაში (მუხლი 9.1).

5.3.13. საქმის მასალებიდან გამომდინარე, სააკელაციო სასამართლომ, გაიზიარა პირველი ინსტანციის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და დადგენილად მიაჩნია, რომ ინვენტარიზაციის შედეგად სერვის-ცენტრში გამოვლენილი მთელი რიგი დარღვევები, რაც გამოიხატა იმაში, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე ვერ იქნა ნაწილი საწარმოს გარკვეული სახის სამეურნეო ტექნიკა, ამავე საწარმოს ტექნიკით ზედმეტად ხდებოდა სხვადასხვა პირების მიწის ფართების დამუშავება, რაც დაფიქსირებული იქნა ჯიპიეს მონიტორინგის მიერ, სრულად არ ხდებოდა საწარმოსათვის ასანაზღაურებელი ხვნის ღირებულების გადახდა. ამასთან, ი.ტ-ვამ ხელი შეუშალა ინვენტარიზაციის მიზნით მისულ ინსპექტორებს მუშაობაში, კერძოდ, გამოვლენილ დარღვევებზე ახსნა განმარტებების მიცემაში. შემდგომში კი საერთოდ მიატოვა ისინი საწარმოს ტერიტორიაზე, რითაც არ დაემორჩილა ხელმძღვანელობის მითითებას ხელი შეეწყო ინსპექტორებისათვის ინვენტარიზაციის ჩატარებაში. აღსანიშნავია, რომ ი.ტ-ვა იყო საწარმოს მენეჯერი, შესაბამისად, ის როგორც კარგი მენეჯერი პირველ რიგში უნდა ყოფილიყო დაინტერესებული ინვენტარიზაციით და მისი შედეგებით. პალატას მიაჩნია, რომ მან სათანადოდ არ შეასრულა მასზე დაკისრებულ მოვალეობები, რისი შესრულებაც დადგენილია, რომ მას ევალებოდა შინაგანაწესით და სამსახურებრივი ფუნქციებით. მოსარჩელის მითითება იმის თაობაზე, რომ მისი მხრიდან დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია, გაზიარებული ვერ იქნება, რადგან აღნიშნული გარემოებები დასტურდება საქმეში არსებული მოხსენებითი ბარათებით, სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხული პირების - შპს „მ-ის“ პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილების მთავარ ინსპექტორ დ.კ-სა და შიდა აუდიტის განყოფილების აუდიტ გ.ხ-მის ჩვენებებით და გაფრთხილების ბრძანებით. დადგენილია, რომ მოსარჩელე იყო მენეჯერი, შესაბამისად, მისი თონიკია იყო ზიანამხიდაილობა გაიწია სირჯის-აინჯრის გამართლოლი

მუშაობისათვის, რაც მას არ შეუსრულებია. პირიქით, მისი არაეფექტური ხელმძღვანელობის პირობებში, ზიანი მიადგა დამსაქმებლის ინტერესებს, მათ შორის ქონებრივსაც.

ი.ტ-ვას მიერ ჩადენილი დარღვევის ხარისხის შეფასების მიზნით, პალატა მიზანშეწონილად მიიჩნევს, ყურადღება გაამახვილოს მის მიერ დაკავებული პოზიციის სპეციფიკაზე, რაც პოზიციის მენეჯერულ ხასიათში ვლინდება, ასევე იმ პასუხისმგებლობაზე, რომელიც მითითებულ პოზიციაზე დასაქმებულ პირს მოეთხოვებოდა.

5.3.14. განსახილველ შემთხვევაში, პალატამ მიიჩნია, რომ სახეზეა ხელშეკრულების, შრომის შინაგანაწესისა და მენეჯერის სახელმძღვანელოთი გაწერილი ქცევის იმ სტანდარტების დარღვევა, რაც დასაქმებულის მიმართ დამსაქმებლის ნდობას აქარწყლებს, სახელდობრ მოცემულ შემთხვევაში, საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებით - შპს „მ-ის“ პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილების მთავარ ინსპექტორ დ.კ-სა და შიდა აუდიტის განყოფილების აუდიტ გ.ბ-მის მიერ შედგენილი მოხსენებითი ბარათისა და აღნიშნულ პირთა მოწმის სახით დაკითხვისას მიცემული ჩვენებებით დადგინდა, რომ ა-ს სერვის-ცენტრში სერვის - ცენტრზე რიცხული ტექნიკური საშუალებებისა და ექსპლოატაციის პირობების და განკარგვის მდგომარეობის შემოწმებისას გამოვლენილ იქნა სერიოზული დარღვევები, ამასთან დაფიქსირებულ იქნა შემოწმების ჩამტარებელი პირებისათვის შემოწმების ჩატარებაზე ხელშეშლის ფაქტი, ნაცვლად იმისა, რომ მოეხდინა ასეთზე ხელშეწყობა, რაც შრომით-სამართლებრივ ურთიერთობაში შრომის არსებითი პირობის დარღვევას წარმოადგენს, მით უფრო მაშინ, როდესაც მითითებულ გადაცდომას მენეჯერი ჩადის, რომელსაც უპირველესად მოეთხოვება ისეთი ქმედების თავიდან აცილება, რაც შეაფერხებს დაწესებულების მუშაობას და შელახავს მის ინტერესებს.

პალატა ასევე განმარტავს, რომ ესა თუ ის ქმედება, ცალკე აღებული, მნიშვნელოვან დარღვევას შეიძლება არ წარმოადგენდეს, აღნიშნული ქმედება საზოგადოების თვალში შეიძლება გასაკიცხიც არ იყოს, უფრო მეტიც, ქმედება, თავისი არსით, შეიძლება საზოგადოების მოწონებასაც კი იმსახურებდეს, თუმცა, პალატა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ შრომის ხელშეკრულების დარღვევის კონტექსტში, დასაქმებულის ქმედების განსჯა, მისი შეფასება და სანქცირება დამსაქმებლის გადასახედიდან, მის ინტერესებში და, რაღა თქმა უნდა, სამუშაოს სპეციფიკის გათვალისწინებით მოწმდება. ამ მიმართებით დგინდება, თუ რა თავისებურებით ხასიათდება ყოველი კონკრეტული სამუშაო, რა პრიორიტეტები აქვს დამსაქმებელს, რა დონის დისციპლინას მოითხოვს შესასრულებელი სამუშაო, რა სახის უარყოფით შედეგებთან არის დაკავშირებული ესა თუ ის დარღვევა და ა. შ.

განსახილველ შემთხვევაში, ი.ტ-ვას მიერ ჩადენილი გადაცდომების ხასიათის, მისი თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების და დამსაქმებელი ორგანიზაციის ინტერესების გათვალისწინებით, პალატას მიაჩნია, რომ დასაქმებულის სამსახურიდან გათავისუფლება დამსაქმებლის მხრიდან ადეკვატურ, გონივრულ და პროპორციულ ღონისძიებას წარმოადგენდა, აღნიშნული კი გამორიცხავს სამუშაოდან გათავისუფლების ბრძანების გაუქმების, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე სარჩელის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

5.3.15. ზემოაღნიშნული მსჯელობების თანახმად, სააპელაციო პალატამ დაასკვნა, რომ ი.ტ-ვას სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება კანონიერია და იგი უცვლელად უნდა იქნეს დატოვებული.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას საქმეზე.

5.3.16. განსახილველ შემთხვევაში იმის გათვალისწინებით, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ ი.ტ-ვას სასარჩელო მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმით აანონირი გათვალისწინა. პალატამ მიიჩნია, რომ აღნიშნული გარემოება.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის თანახმად ი.ტ-ვას სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების საფუძველია.

5. საკასაციო საჩივარი:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 28 იანვრის განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრა მოსარჩელემ, მოითხოვა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და სარჩელის დაკმაყოფილება.

5.1. საკასაციო საჩივრის საფუძვლები:

5.1.2. კასატორი არ დაეთანხმა სააპელაციო სასამართლოს შეფასებებს და განმარტა, რომ გადაწყვეტილება საკმარისად არ არის დასაბუთებული და დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ შეუძლებელია მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება.

კასატორის განმარტებით, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ავტომატურად დაზიანებით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების დასაბუთებისას იდენტურად გაიმეორა ის შეცდომები რაც სენაკის რაიონულმა სასამართლომ დაუშვა ზოგიერთი ნორმის გამოყენებისა და საქართველოს უზენაესი სასამართლო პრაქტიკის არასწორად განზოგადებისას. სააპელაციო სასამართლომ მისი განჩინების 4.6.-4.17 პუნქტებში მოიყვანა სამართლებრივი მსჯელობები, უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები და განმარტებები რომელიც ეხება სატრანსპორტო საშუალების მფლობელის მიერ მესამე პირებისთვის მიყენებული ზიანის მესაკუთრის მიერ ანაზღაურების ვალდებულებას. ეს მსჯელობა სწორი იქნებოდა ასეთ გარემოებასთან რომ გვქონდეს საქმე, თუმცა ჩვენ ვიხილავთ ავტომატურად როგორც მომეტებული საფრთხის მატარებელი ნივთით არა მესამე პირისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შემთხვევას, არამედ სახელშეკრულებო ურთიერთობის ფარგლებში, გადაცემული ნივთის დაზიანების გამო ზიანის ანაზღაურების სამართლებრივ საფუძვლებს, რაც აბსოლუტურად სხვადასხვა სამართლებრივი ნორმებით რეგულირდება, კერძოდ: სასამართლომ სამართლებრივ შეფასებაში დაუშვა უსწორობები, კერძოდ არ გამოიყენა კანონი რომელიც უნდა გამოეყენებინა და გამოყენებული კანონი არასწორად განმარტა.

5.1.3. კასატორი მიუთითებს, რომ სასამართლომ არასწორად განმარტა გასაჩივრებული ბრძანების პირველი პუნქტი, რომელიც შეიცავს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული ავტომობილის ადდგენის ხარჯების ი.ტ-ვასთვის დაკისრებას, გულისხმობს ვალდებულების დარღვევით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნას და სამართლებრივად მოწესრიგებულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ნორმებით, თუმცა სასამართლოს ავიწყდება, რომ აღნიშნული ურთიერთობები საქართველოს ორგანული კანონით შრომის კოდექსითაც რეგულირდება, რომლის 45-ე მუხლი წერილობითი ფორმით შესრულებულ ორმხრივ შეთანხმებას ითხოვს მატერიალური პასუხისმგებლობისთვის. სასამართლო ასკვნის, რომ შპს „მ-ის“ საკუთრებაში არსებული მანქანა რომელსაც მართავდა რ.ტ-ვა და ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანდა მატერიალური პასუხისმგებლობით ჰქონდა ჩაბარებული ი.ტ-ვას, შესაბამისად სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად იგია ვალდებული აანაზღაუროს შპს მ-ისთვის მიყენებული ზიანი. ნორმის სასამართლოსმიერი განმარტება არასწორია, ვინიდან ეს მსჯელობა ეხება მესაკუთრის, მფლობელის და მოსარგებლის პასუხისმგებლობის განაწილების საკითხს სატრანსპორტო საშუალებით როგორც მომეტებული საფრთხის მქონე ობიექტით მესამე პირებისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას, ჩვენს შემთხვევაში მესამე პირების მიმართ რაიმე სახის ზიანი არ დამდგარა, ავტომატურად გადავიდა გზიდან და ჩავარდა თხრილში, შესაბამისად დაზიანდა მხოლოდ მესაკუთრის ქონება. როგორც თავად სასამართლო აღნიშნავს ი.ტ-ვა, რ.ტ-ვა და შპს მექნიზატორი შრომით სახელშეკრულებო ურთიერთობებში იმყოფებოდნენ ერთმანეთთან, შესაბამისად მესაკუთრის ქონების დაზიანების საკითხი განხილული უნდა იქნეს სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ფარგლებში, რასაც სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლი კიარა ამავე კოდექსის 108-ე და 992-ე მუხლები არეგულირებს.

5.1.4. კასატორი დამატებით აღნიშნავს, რომ გასაჩივრებულ განთავისუფლების ბრძანებაში - მის მესამე პუნქტში ნათლად არის მითითებული, რომ ი.ტ-ვას სამსახურიდან განთავისუფლების საფუძველს წარმოადგენს შპს „მ-ის“ 2016 წლის 29 ივნისის #181 16/26 ბრძანებით ა-ს სერვისცენტრში მივლინებულ უფლებამოსილი ჯგუფისთვის დავალების შესრულებაში დაბრკოლების შექმნა, კომპანიის ხელმძღვანელი პირების სიტყვიერი განკარგულების შეუსრულებლობა და გამოვლენილი უხეში დარღვევები, რომელიც ასახულია პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის დ. კ-ის და აუდიტორის ხ-ძის 2016 წლის 1 ივლისს შედგენილ მოხსენებით ბარათში. პირველ რიგში აპრიორად უნდა ითქვას რომ თავად განთავისუფლების ბრძანების შინაარსიდან გამომდინარე ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად რ.ტ-ვას მიერ სატრენსპორტო საშუალების დაზიანების ფაქტი არაფერშუაშია ი.ტ-ას განთავისუფლებასთან.

განთავისუფლების აღნიშნული ფაქტობრივ საფუძველს წარმოადგენს მხოლოდ დ. კ-ის და ხ-ძის 2016 წლის 1 ივლისს შედგენილ მოხსენებით ბარათში მოცემული გარემოებები. აღნიშნულ მოხსენებით ბარათში ვერსად ვერ ვნახავთ დასკვნებს და მსჯელობებს ი.ტ-ვასთვის გადაცემული ქონების განადგურების, დაზიანების ან დაკარგვის თაობაზე, ამასთან მოხსენებითი ბარათის დასკვნით ნაწილში აღნიშნულია, რომ საჭიროა გატარდეს შესაბამისი ზომები ს-თან არსებული გარკვეული ქონების დასაბრუნებლად და საჭიროა საწარმოს ქონების პერიოდული შემოწმება მსგავსი პრევენდენტის თავიდან ასაცილებლად.

ერთი მხრივ, თავად აღნიშნული მოხსენებითი ბარათი არ იძლევა რაიმე ისეთი სახის დარღვევებზე მითითებას, რომელიც შრომის შიდა განაწესის ზემოთ მითითებული მუხლების შემადგენლობას მოგვცემდა და მეორეც, ი.ტ-ვა არ ეთანხმება აღნიშნულ მოხსენებით ბარათში მოყვანილ გარემოებებს, შესაბამისად ასეთის არსებობის მტკიცების ტვირთი ეკისრება დამსაქმებელს, რომელსაც არცერთი სახის კონკრეტული მტკიცებულება არ წარმოუდგენია მოხსენებით ბარათში მითითებული ფაქტობრივი გარემოების დასადასტურებლად, თუნდაც მესამე პრების ახსნა-განმარტებები, მტკიცებულებები რომლითაც დასტურდება რომ ი.ტ-ვას როგორც მატერიალურ პასუხისმგებელ პირს მიღება-ჩაბარების აქტით გადაეცა ესა თუ ის ქონება და ასე შემდეგ. ყოველივე ზემო აღნიშნულიდან გამომდინარე, გასაჩივრებული ბრძანება არის დაუსაბუთებელი და უკანონო როგორც სამართლებრივი ასევე ფაქტობრივი თვალსაზრისით. ყოველივე ზემოდ აღნიშნული ცხადყოფს, რომ ი.ტ-ვას არანაირი შრომითი ხელშეკრულება და შიდა განაწესით გათვალისწინებული ვალდებულებები არ დაურღვევია. მოპასუხე ვერ ადასტურებს და ვერ ასაბუთებს ასეთის არსებობას. იგი უთითებს შრომის ხელშეკრულების და შიდა განაწესის ისეთი მუხლების დარღვევაზე, რომელსაც საქმეში არსებული მტკიცებულებებით არ დასტურდება.

6. საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპი:

6.1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 25 აპრილის განჩინებით წარმოებაში იქნა მიღებული ი.ტ-ვას საკასაციო საჩივარი სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მიხედვით დასაშვებობის შესამოწმებლად.

6.2. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს მოწინააღმდეგე მხარის საკასაციო შესაგებელში დაფიქსირებულ პოზიციაზე უფლებამონაცვლეობის დადგენის თაობაზე, კერძოდ მოწინააღმდეგე მხარემ განმარტა, რომ შპს „მ-ს“ (ს/კ .....) შეეცვალა სახელწოდება და ეწოდება შპს „ს.მ.ლ. და ს.კ-ა“. საკასაციო პალატა ხელმძღვანელობს მხარის მიერ წარმოდგენილი ამონაწერებით მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან და აღნიშნავს შემდეგს:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად სადავო ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით დადგენილი სამართლებრივი ურთიერთობიდან ერთ-ერთი მხარის გასვლის შემთხვევაში (მოქალაქის გარდაცვალება, იურიდიული პირის რეორგანიზაცია, მოთხოვნის დათმობა, ვალის გადაცემა და სხვა) სასამართლო დაუშვებს ამ მხარის შეცვლას მისი უფლებამონაცვლით.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ იურიდიული პირის მიერ მხოლოდ სახელწოდების შეცვლა არ წარმოადგენს რეორგანიზაციის ფორმას ამონაწერ მოიხილეთ

საკასაციო პალატის გადაწყვეტილებების საძიებო სისტემაში, სახეზეა არ არის უბლებამონაცვობის დასადგენად საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრული წინაპირობა.

6.3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2021 წლის 17 თებერვალის განჩინებით საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, მტკიცებულებათა ერთობლივად გაანალიზებისა და საკასაციო საჩივრის იურიდიული დასაბუთებულობის არსებითად განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგი არგუმენტაციით:

7. სსსკ-ის 410-ე მუხლის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: ა) კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; ბ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა ან გ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას.

სსსკ-ის 407.2 მუხლის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია. დასაბუთებული პრეტენზია გულისხმობს მითითებას იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურსამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით, არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

განსახილველ შემთხვევაში, დავა შეეხება შრომითი ურთიერთობიდან გამომდინარე ზიანის ანაზღაურების დაკისრებას, სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობას, სამუშაოზე აღდგენას და განაცდურის ანაზღაურებას. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატის განსჯის საგანია ი.ტ-ვას სარჩელის საფუძვლიანობა და ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლო გადაწყვეტილების (განჩინების) კანონიერება.

8. საკასაციო პალატა უპირველეს ყოვლისა ყურადღებას მიაქცევს ზიანის ანაზღაურების სამართლებრივ საფუძველზე და განიხილავს კასატორის შედავებას საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის გამოყენების საფუძვლიანობასთან მიმართებით. საკასაციო პალატა იზიარებს კასატორის პოზიციას, რომ მოცემული შრომითსამართლებრივი დავის გადასაწყვეტად არ უნდა იქნეს გამოყენებული საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის დანაწესი, ვინაიდან აღნიშნული მუხლი ადგენს ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზარალებული პირის უფლებას, ანაზღაურდეს მიყენებული ზიანი პირდაპირ ზიანის მიმყენებელი პირის დამსაქმებელი ორგანიზაციისგან, რაც მოცემული დავის გადასაწყვეტად არარელევანტური მოწესრიგებაა. საკასაციო პალატის მოსაზრებით, იმ პირობებში, როდესაც სააპელაციო სასამართლოს მიერ დავა არსებითად სწორად არის გადაწყვეტილი და საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის გარდა, ასევე, მითითებულია საქმის გადაწყვეტისთვის არსებითი მოწესრიგებები, ზემოაღნიშნულ საკითხთან მიმართებით კასატორის მოსაზრების მართებულობა ვერ განაპირობებს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებას.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში ზიანის ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნის საფუძვლიანობა სშკ-ის 44-ე (შრომითი ურთიერთობისას მხარის მიერ მეორე მხარისათვის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით), სსკ-ის 394.1-ე (მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევისას კრედიტორს შეუძლია, მოითხოვოს ამით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება) , 408.1-ე (იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია ანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების

მავალდებულებელი გარემოება) და 409-ე (თუ ზიანის ანაზღაურება პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენით შეუძლებელია ან ამისათვის საჭიროა არათანაზომიერად დიდი დანახარჯები, მაშინ კრედიტორს შეიძლება მიეცეს ფულადი ანაზღაურება) მუხლების დანაწესიდან გამომდინარეობს.

სსკ-ის 394.1 მუხლით გათვალისწინებული ზიანის დაკისრებისთვის ვალდებულების დამრღვევი უნდა მოქმედებდეს მართლსაწინააღმდეგოდ და ბრალეულად, ხოლო, ზიანი ამგვარი ქმედების უშუალო შედეგს უნდა წარმოადგენდეს. მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედება არამართლზომიერი მოქმედებაა. მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედებს ის, ვინც არღვევს სამართლებრივ დანაწესებს, სამართლის ნორმათა მოთხოვნებს. როცა პირი არ ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებას, იგი მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედებს. რაც შეეხება, ზიანის მიმყენებლის ქმედების ბრალეულობას, ზემოხსენებული ნორმით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისას, ბრალი ივარაუდება, ამ ვარაუდის გაქარწყლების მტკიცების ტვირთი მოვალეს ეკისრება.

საქმეში წარმოდგენილი უდავო სახის მტკიცებულების - შრომითი ხელშეკრულების თანახმად, ი.ტ-ვა ვალდებულია: მზრუნველობით მოეპყრას დამსაქმებლის ქონებას და მიიღოს ყველა ზომა ზიანის თავიდან ასაცილებლად. მას სრული ინდივიდუალური მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება კომპანიის იმ ქონებაზე (ტექნიკაზე ან სხვა საშუალებებზე), რომელიც მასზეა გადაცემული სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების მიზნით (მუხლი 2.6); ინდივიდუალურად (პირადად) უზრუნველყოს დამსაქმებლისათვის იმ მატერიალური ზიანის ანაზღაურება, რომელიც მას მიადგა დასაქმებულის მოქმედებით ან მისთვის მიბარებული ქონების განადგურებით (მუხლის 2.9).

განსახილველ შემთხვევაში, შპს „მ-ის“ დირექტორის 2016 წლის 01 თებერვლის № 12ა ბრძანების საფუძველზე, სააპელაციო პალატამ მართებულად მიიჩნია დადგენილად, რომ საწარმოს ბალანსზე რიცხული და სარგებლობაში არსებული MITSUBISHI L 200 მოდელის ავტომანქანებზე მატერიალურ პასუხისმგებელ პირად ა-ს სერვის ცენტრში განისაზღვრა ამავე ცენტრის მენეჯერი - ი.ტ-ვა. აღსანიშნავია, რომ მის სახელზევე იწერებოდა საწვავიც.

მხარეთა შორის სადავო არაა ის გარემოება, რომ რ.ტ-ვამ შპს „მ-ის“ კუთვნილი სამსახურებრივი MITSUBISHI-L200 მარკის ავტომანქანის მართვისას დაარღვია საგზაო მოძრაობის წესები და მოახდინა ავტოსაგზაო შემთხვევა, რამაც გამოიწვია ავტომანქანის დაზიანება. ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დასტურდება, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული ავტომანქანის აღდგენის ფასი, საბაზრო ფასების გათვალისწინებით, საორიენტაციოდ შეადგენს - 8060 ლარს.

12. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატის შეფასებით, სააპელაციო პალატამ მართებულად მიიჩნია დადგენილად, რომ დამდგარ ზიანზე პასუხისმგებელი სუბიექტია სწორედ ი.ტ-ვა, რადგან მან საკუთარი გაუფრთხილებელი ქმედებით ვერ უზრუნველყო მის მფლობელობაში არსებული სატრანსპორტო საშუალების სათანადო დაცვა. აღსანიშნავია ის, რომ საქმეში წარმოდგენილი შრომითი ხელშეკრულებებიდან ირკვევა, რომ რ.ტ-ვა შპს „მ-ში“ დასაქმებული იყო ჯერ მეეზოვედ, ხოლო, შემდგომში ბრიგადის ტექნიკის ოპერატორის თანამდებობაზე. ამდენად, მის ფუნციებში არ შედიოდა მის მიერ დაზიანებული ავტომობილით სარგებლობა. ამდენად, ი.ტ-ვამ სამსახურის ავტომობილი სარგებლობაში გადასცა არაუფლებამოსილ პირს. შრომითი ურთიერთობის ფარგლებში სწორედ მას ეკისრებოდა პასუხისმგებლობა ნივთის მართლზომიერ განკარგვაზე. აქედან გამომდინარე, ავტო-საგზაო შემთხვევის ეპიზოდში დგინდება ი.ტ-ვას, როგორც დასაქმებულის ბრალეული ქმედება.

13. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 394-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებული ზიანის დაკისრებისთვის ვალდებულების დამრღვევი უნდა მოქმედებდეს მართლსაწინააღმდეგოდ და ბრალეულად, ხოლო ზიანი ამგვარი ქმედების უშუალო შედეგს უნდა წარმოადგენდეს. მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედება არამართლზომიერი მოქმედებაა. მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედებს ის, ვინც არღვევს სამართლებრივ დანაწესებს, სამართლის ნორმათა მოთხოვნებს. როცა პირი არ ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებას, იგი მართლსაწინააღმდეგოდ მოქმედებს.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგარიყო ანაზღაურების მავალდებულზე გარემოება.

საქმის გარემოებათა შესწავლის შედეგად ირკვევა, რომ ზემოაღნიშნული ავტოსატრანსპორტო საშუალება მოპასუხემ სარგებლობაში გადასცა კომპანიაში დასაქმებულ სხვა პირს, რომელმაც ექსპლუატაციისას მანქანა დააზიანა. საკასაციო პალატის მოსაზრებით, იმ პირობებში, როდესაც მას, როგორც მენეჯერს სრულად და ამომწურავად ჰქონდა განსაზღვრული შრომითი მოვალეობები, გადასცა ავტომობილი რ.ტ-ვას, რომელსაც სამსახურეობრივი მოვალეობის შესრულებისთვის არ ესაჭიროებოდა აღნიშნული ავტომობილის მართვა. ამდენად, სწორედ მოსარჩელის მტკიცების ტვირთს წარმოადგენდა ავტომანქანის მფლობელობაში გადაცემის სამართლებრივი საფუძვლის დადასტურებაც, რაც საქმის მასალების მიხედვით არ მომხდარა.

14. ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მართებულად დაასკვნა, რომ ი.ტ-ვას სწორად და შრომითი ურთიერთობით განსაზღვრული მოწესრიგების შესაბამისად დაეკისრა საწარმოსთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება, რის გამოც არ არსებობს გასაჩივრებული ბრძანების ამ ნაწილში ბათილად ცნობის საფუძველები.

15. საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ პუნქტის თანახმად დამსაქმებელს მინიჭებული აქვს უფლებამოსილება შრომითი ხელშეკრულების პირობების უხეში დარღვევის საფუძველზე შრომითი ხელშეკრულება შეუწყვიტოს დასაქმებულს. სახელდობრ, მითითებული ნორმის თანახმად შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველია დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან კოლექტიური ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულების უხეში დარღვევა. შესაბამისად, სამსახურიდან გათავისუფლების მართლზომიერების შეფასების მიზნით, დადგენილ უნდა იქნეს დასაქმებულის მიერ მასზე დაკისრებული ვალდებულებების უხეში დარღვევის ფაქტი. ამ მიმართებით, პალატა ყურადღებას ამახვილებს შრომის კოდექსის ჩანაწერზე მასზე, რომ დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველია არა ვალდებულების დარღვევა, არამედ ვალდებულების უხეში დარღვევა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, სამსახურიდან დათხოვნის მართლზომიერების მიზნით შეფასებულ უნდა იქნეს სამსახურეობრივ მოვალეობათა შეუსრულებლობის ფაქტი, დარღვევის ხარისხი, დარღვევის სიხშირე, დასაქმებულის ბრალეულობა, ასევე ის სამართლებრივი შედეგები, რაც დარღვევას მოჰყვა.

ი.ტ-ვასთან გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულების თანახმად, საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის დებულების შესაბამისად შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის საფუძველებია: ზ) დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულებების უხეში დარღვევა (მუხლის 8.2); ამავე ხელშეკრულების თანახმად, დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების საფუძველებია: ე) დაწესებულებისათვის შეგნებულად ან დაუდევრობით მატერიალური/ქონებრივი ზიანის მიყენება/განადგურება ან არსებითი ზიანის წარმოშობის საფრთხის შექმნა (ზიანი მიადგა დასაქმებულზე მიმდგრებულ ან/და მის დროებით სარგებლობაში გადაცემული მატერიალური ღირებულების მქონე ქონებას ან/და სახეზეა შესაბამისი ქონების დაზიანების ან/და განადგურების ფაქტი; ზ) შრომის დისციპლინის დარღვევა (მუხლის 9.2); ხოლო დისციპლინური დარღვევისათვის კომპანიაში დასაქმებული პირის მიმართ, მის მიერ ჩადენილი დარღვევის სიმძიმის და ჩადენის გარემოებების გათვალისწინებით, შეიძლება გამოყენებული იქნას დისციპლინური პასუხისმგებლობის შემდეგი ზომები: ... ვ) სამუშაოდან დათხოვნა/ შრომითი ხელშეკრულების მოშლა, კანონით დაგენილი წესით და შემთხვევაში (მუხლი 9.1).

16. განსახილველ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლომ მართებულად გაიზიარა ქვემდგომი ინსტანციის მიერ დადგენილ ფაქტობრივი გარემოებები და დადგინდა

მიაჩნია, რომ ინვენტარიზაციის შედეგად სერვის-ცენტრში გამოვლენილი მთელი რიგი დარღვევები, რაც გამოიხატა იმაში, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე ვერ იქნა ნანახი საწარმოს გარკვეული სახის სამეურნეო ტექნიკა, ამავე საწარმოს ტექნიკით ზედმეტად ხდებოდა სხვადასხვა პირების მიწის ფართების დამუშავება, რაც დაფიქსირებული იქნა ჯიპის მონიტორინგის მიერ, სრულად არ ხდებოდა საწარმოსათვის ასანაზღაურებელი ხვნის ღირებულების გადახდა. ამასთან, ი.ტ-ვამ ხელი შეუშალა ინვენტარიზაციის მიზნით მისულ ინსპექტორებს მუშაობაში, კერძოდ, გამოვლენილ დარღვევებზე ახსნა განმარტებების მიცემაში. შემდგომში კი საერთოდ მიატოვა ისინი საწარმოს ტერიტორიაზე, რითაც არ დაემორჩილა ხელმძღვანელობის მითითებას ხელი შეეწყო ინსპექტორებისათვის ინვენტარიზაციის ჩატარებაში. აღსანიშნავია, რომ ი.ტ-ვა იყო საწარმოს მენეჯერი, შესაბამისად, ის როგორც კარგი მენეჯერი პირველ რიგში უნდა ყოფილიყო დაინტერესებული ინვენტარიზაციით და მისი შედეგებით. პალატას მიაჩნია, რომ მან სათანადოდ არ შეასრულა მასზე დაკისრებულ მოვალეობები, რისი შესრულებაც დადგენილია, რომ მას ევალებოდა შინაგანაწესით და სამსახურებრივი ფუნქციებით. მოსარჩელის მითითება იმის თაობაზე, რომ მისი მხრიდან დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია, გაზიარებული ვერ იქნება, რადგან აღნიშნული გარემოებები დასტურდება საქმეში არსებული მოხსენებითი ბარათებით, სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხული პირების - შპს „მ-ის“ პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილების მთავარ ინსპექტორ დ.კ-სა და შიდა აუდიტის განყოფილების აუდიტ გ.ხ-მის ჩვენებებით და გაფრთხილების ბრძანებით. დადგენილია, რომ მოსარჩელე იყო მენეჯერი, შესაბამისად, მისი ფუნქცია იყო ზედამხედველობა გაეწია სერვის-ცენტრის გამართული მუშაობისათვის, რაც მას არ შეუსრულებია. პირიქით, მისი არაეფექტური ხელმძღვანელობის პირობებში, ზიანი მიადგა დამსაქმებლის ინტერესებს, მათ შორის ქონებრივსაც.

კასატორმა საკასაციო საჩივრის ფარგლებში, ვერ წარმოადგინა ზემოთ აღნიშნული გარემოებების გამაბათილებელი მტკიცებულებები, ამდენად საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს ინვენტარიზაციის ეპიზოდში დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების მიმართ საკასაციო საჩივარში წარმოდგენილ პრეტენზიას.

17. საკასაციო პალატა იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ წარმოდგენილ შეფასებას მენეჯერის პოზიციის სპეციფიკასთან დაკავშირებით - განსახილველ შემთხვევაში, პალატა მიიჩნევს, რომ სახეზეა ხელშეკრულების, შრომის შინაგანაწესისა და მენეჯერის სახელმძღვანელოთი გაწერილი ქცევის იმ სტანდარტების დარღვევა, რაც დასაქმებულის მიმართ დამსაქმებლის ნდობას აქარწყლებს.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებით - შპს „მ-ის“ პროცედურებისა და ინსპექტირების განყოფილების მთავარ ინსპექტორ დ.კ-სა და შიდა აუდიტის განყოფილების აუდიტ გ.ხ-მის მიერ შედგენილი მოხსენებითი ბარათისა და აღნიშნულ პირთა მოწმის სახით დაკითხვისას მიცემული ჩვენებებით დადგენილია, რომ ა-ს სერვის-ცენტრში სერვის - ცენტრზე რიცხული ტექნიკური საშუალებებისა და ექსპლოატაციის პირობების და განკარგვის მდგომარეობის შემოწმებისას გამოვლენილ იქნა სერიოზული დარღვევები, ამასთან დაფიქსირებულ იქნა შემოწმების ჩამტარებელი პირებისათვის შემოწმების ჩატარებაზე ხელშეშლის ფაქტი, ნაცვლად იმისა, რომ მოეხდინა ასეთზე ხელშეწყობა, რაც შრომით-სამართლებრივ ურთიერთობაში შრომის არსებითი პირობის დარღვევას წარმოადგენს, მით უფრო მაშინ, როდესაც მითითებულ გადაცდომას მენეჯერი ჩადის, რომელსაც უპირველესად მოეთხოვება ისეთი ქმედების თავიდან აცილება, რაც შეაფერხებს დაწესებულების მუშაობას და შელახავს მის ინტერესებს.

18. პალატა ასევე განმარტავს, რომ ესა თუ ის ქმედება, ცალკე აღებული, მნიშვნელოვან დარღვევას შეიძლება არ წარმოადგენდეს, აღნიშნული ქმედება საზოგადოების თვალში შეიძლება გასაკიცხიც არ იყოს, უფრო მეტიც, ქმედება, თავისი არსით, შეიძლება საზოგადოების მოწონებასაც კი იმსახურებდეს, თუმცა, პალატა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ შრომის ხელშეკრულების დარღვევის კონტექსტში, დასაქმებულის ქმედების განსჯა, მისი შეფასება და სანქცირება დამსაქმებლის გადასახედიდან, მის ინტერესებში და, რაღა თქმა უნდა, სამუშაოს სპეციფიკის გათვალისწინებით მოწმდება. ამ მიმართებით დგინდება, თუ რა თავისებურებით ხასიათდება ყოველი კონკრეტული სამუშაო, რა პრიორიტეტები აქვს დამსაქმებელს, რა დონის დისციპლინას მოითხოვს შესასრულებელი სამუშაო, რა სახის

უარყოფით შედეგებთან არის დაკავშირებული ესა თუ ის დარღვევა და ა. შ.

19. განსხილველ შემთხვევაში, ი.ტ-ვას მიერ ჩადენილი გადაცდომების ხასიათის, მისი თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების და დამსაქმებელი ორგანიზაციის ინტერესების გათვალისწინებით, პალატას მიაჩნია, რომ დასაქმებულის სამსახურიდან გათავისუფლება დამსაქმებლის მხრიდან ადეკვატურ, გონივრულ და პროპორციულ ღონისძიებას წარმოადგენდა, აღნიშნული კი გამორიცხავს სამუშაოდან გათავისუფლების ბრძანების გაუქმების, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე სარჩელის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

20. ზემოაღნიშნული მსჯელობების გაზიარებით პალატა მიიჩნევს, რომ ი.ტ-ვას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განჩინება კანონიერია და იგი უცვლელად უნდა იქნეს დატოვებული.

21. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, სააპელაციო სასამართლოს დასკვნები არსებითად სწორია. ვინაიდან, კასატორმა ვერ წარმოადგინა გასაჩივრებული განჩინების დაუსაბუთებლობის დამადასტურებელი სათანადო შედავება და მტკიცებულებები, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების კანონისმიერი საფუძველი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, 410-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. ი.ტ-ვას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელი დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 28 იანვრის განჩინება;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე:

მ. ერემაძე

მოსამართლეები:

ვ. კაკაბაძე

ლ. მიქაბერიძე

[<< უკან](#)

[«წინა» შემდეგი >>](#)